

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše věci

žalobce: **P. K.**
zastoupen advokátem Mgr. Ing. Janem Boučkem
sídlem Opatovická 1659/4, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Obvodní soud pro Prahu 3**
sídlem Jagellonská 1734/5, 130 05 Praha 3

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení o žalobcově žádosti o informace z 8. 7. 2025, evidované pod sp. zn. 53 Si 178/2025

takto:

- I.** Řízení se zastavuje.
- II.** Žalobci se vrací z účtu Městského soudu v Praze do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč.
- III.** Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 19 405 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce, advokáta Mgr. Ing. Jana Boučka.
- IV.** Žalobce nechť soudu do pěti dnů ode dne doručení tohoto usnesení sdělí číslo účtu, na který mu má být vrácen soudní poplatek podle výroku II. tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou 4. 9. 2025 se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného při vyřizování své žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, (dále „**InfZ**“). Vylíčil, že žádost podal 8. 7. 2025, načež obdržel výzvu k úhradě nákladů vyhledávání požadované informace ve smyslu § 17 odst. 3 InfZ, proti níž podal stížnost. Jelikož lhůta pro vyřízení stížnosti již uplynula, žalobce na ni neobdržel žádnou reakci a stejně tak bez odezvy zůstala žádost o informace, byl nucen podat nečinnostní žalobu.
2. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce podal stížnost proti výši úhrady e-mailem bez zaručeného elektronického podpisu a následně ji nepotvrdil v souladu s § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, takže k ní žalovaný nepřihlížel. Žalobce nezaplatil stanovenou úhradu, proto byla jeho žádost 11. 9. 2025 odložena, o čemž byl vyrozuměn.
3. Podáním doručeným soudu 22. 10. 2025 vzal žalobce žalobu v celém rozsahu zpět s odůvodněním, že tak učinil pro chování žalovaného, a požádal o přiznání náhrady nákladů řízení. Současně podrobně polemizoval s názorem žalovaného, že forma stížnosti nebyla

dostatečná; InfZ podle jeho názoru nevyžaduje, aby toto podání muselo být opatřeno zaručeným elektronickým podpisem nebo potvrzeno postupem dle § 37 odst. 4 správního řádu.

4. Podle § 37 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), navrhovatel může vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl. Podle § 47 písm. a) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět.
5. Vzhledem k tomu, že žalobce vzal žalobu zpět v plném rozsahu, soud v souladu s § 47 písm. a) s. ř. s. řízení zastavil.
6. Výrok o vrácení části soudního poplatku vychází z § 10 odst. 3 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, podle nějž soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek za řízení, který je splatný podáním návrhu na zahájení řízení, snížený o 20 %, nejméně však o 1 000 Kč, bylo-li řízení zastaveno před prvním jednáním. Žalobce zaplatil soudní poplatek za podanou žalobu ve výši 2 000 Kč, soud proto rozhodl o vrácení části soudního poplatku ve výši 1 000 Kč
7. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., podle nějž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta; vzal-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.
8. Smyslem tohoto ustanovení je přiznat náhradu nákladů řízení žalobci, který podal žalobu důvodně a bere ji zpět, neboť v mezidobí došlo mimo soudní řízení ke změně situace, která fakticky odpovídá tomu, co žalobou požadoval (rozsudek NSS č. j. 3 As 43/2016-36 z 21. 12. 2017). Mezi chováním odpůrce a zpětvzetím žaloby musí být příčinná souvislost. Hodnotí se přitom nejen to, zda v důsledku chování odpůrce po podání návrhu na zahájení řízení nastal stav, který navrhovatel podáním návrhu sledoval, nýbrž i to, zda návrh byl v okamžiku zahájení řízení důvodný. Toto hodnocení se provádí pouze za účelem posouzení vzniku nároku na náhradu nákladů řízení, nikoliv pro rozhodnutí ve věci samé, tudíž se v podstatě omezuje jen na posouzení, zda návrh nebyl zjevně nedůvodný.¹ V případě žaloby na ochranu proti nečinnosti přitom nemá žádný význam, jestli se správní orgán o jejím podání před vydáním rozhodnutí dozví (náleznost Ústavního soudu III. ÚS 677/07 z 1. 11. 2007).
9. Žalobce se žalobou podle § 79 a násl. s. ř. s. domáhal vydání rozhodnutí o své žádosti o informace; nic jiného tímto žalobním typem ostatně ani požadovat nemohl. Žalovaný po podání žaloby žalobcovu žádost odložil, tedy vydal o ní rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. (srov. rozsudky zdejšího soudu 15 A 43/2025-52 z 29. 7. 2025 či 18 A 11/2025-45 z 8. 9. 2025). Žalobce tedy dosáhl toho, co žalobou požadoval – vydání meritorního rozhodnutí o své žádosti; toto rozhodnutí po *obsahové stránce* patrně zcela neodpovídalo žalobcovu přání, ale to je z hlediska hodnocení chování žalovaného a kritérií § 60 odst. 3 s. ř. s. bez významu.
10. Pro posouzení toho, zda byla žaloba podána důvodně, je třeba zodpovědět otázku, jež je mezi účastníky předmětem sporu, tedy zda žalobce podal proti oznámení výši úhrady stížnost, jak mu umožňuje § 16a odst. 1 písm. d) InfZ, nebo nikoli. Pokud tak žalobce neučinil, nevyčerpal před podáním žaloby bezvýsledně dostupný prostředek ochrany proti nečinnosti ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s., jímž je právě tato stížnost (právní věta rozsudku

¹ Kühn, Z. – Kocourek, T. et al. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2019; bod 13 komentáře k § 60.

NSS 2 Ans 13/2012 z 15. 11. 2012). Tato okolnost by sice nebyla důvodem k odmítnutí žaloby, ale soud by ji musel vzít v úvahu právě při rozhodování o nákladech řízení (nález Ústavního soudu IV 3523/20 z 24. 8. 2021). Naopak pokud by žalobce tuto stížnost podal a nadřízený správní orgán o ní ve stanovené lhůtě nerozhodl, pak by nečinnostní žaloba byla jediným dostupným prostředkem ochrany proti objektivně existující nečinnosti, který by měl žalobce k dispozici, a pozdější zpětvzetí žaloby by bylo přičitatelné žalovanému, i když žádost o informace vyřídil jiným než žalobcem preferovaným způsobem.

11. Soud předesílá, že poskytování informací, včetně způsobu podávání žádostí, je v InfZ upraveno do značné míry svébytně a odchylně od správního řádu, což odráží mimo jiné zákonodárcův úmysl omezit míru formálnosti při uplatňování práva na přístup k informacím.
12. Podle § 13 odst. 1 InfZ *žádost o poskytnutí informace se podává ústně nebo písemně, a to i prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací.*
13. Podle § 16 odst. 2 InfZ *stížnost lze podat písemně nebo ústně; je-li stížnost podána ústně a nelze-li ji ihned vyřídit, sepíše o ní povinný subjekt písemný záznam.*
14. Z hlediska formy umožňuje InfZ podat žádost v zásadě jakkoli. Zdejší soud již v rozsudku 8 A 52/2012 z 20. 12. 2012 vyložil: „Vzhledem k tomu, že pro případ podání žádosti prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací není stanovena povinnost činit tak podáním označeným elektronickým podpisem, není osoba podávající žádost takovou povinností zatížena, tudíž po ní nelze plnění takové povinnosti vyžadovat a z nesplnění takové povinnosti nelze vyvozovat žádné negativní důsledky. Bez výjimky se zde uplatní ustanovení článku 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, podle něhož povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.“ (Shodně rozsudek NSS 8 Ans 15/2012 z 31. 5. 2013, bod 14.)
15. Podle § 20 odst. 4 InfZ *pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona*
 - a) *pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti,*
 - b) *pro odvolací řízení,*
 - c) *pro vykonatelnost příkazu poskytnout informace, a*
 - d) *v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení**ustanovení správního řádu; dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o počítání lhůt, ustanovení o ochraně před nečinností, v rozsahu § 16b ustanovení o přezkumném řízení a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.*
16. Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb., která s účinností od 23. 3. 2006 přinesla dnešní podobu § 20 odst. 4, uvádí: „V souvislosti s přijetím nového správního řádu (č. 500/2004 Sb.), který ve značné míře reflektuje potřeby moderního správního řízení, dochází k většímu propojení procesů zákona o svobodném přístupu k informacím a úpravy správního řízení ve správním řádu. Tato ustanovení se aplikují na rozhodnutí o odmítnutí žádosti a na řízení o odvolání (a to včetně § 178 vymezujícího pojem ‚nadřízený orgán‘), v případě řízení o stížnosti se použijí pouze vyjmenovaná ustanovení správního řádu. Samotné poskytnutí informací totiž není správním rozhodnutím ve smyslu správního řádu a tudíž je upraveno zcela specificky.“

17. Podle § 37 odst. 4 správního řádu *podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití podpisu.*
18. Toto ustanovení se formálně nachází v dílu „Úkony účastníků“, tedy mimo úpravu základních zásad činnosti správních orgánů, počítání lhůt, doručování či ochrany proti nečinnosti, a do těchto problematik nespadá ani materiálně (doručování je upraveno v § 19-26 správního řádu). Tato úprava se tak na řízení o stížnosti neuplatní. Zákodníci nic nebránilo zvolit odlišnou úpravu a vtáhnout do řízení podle InfZ rovněž povinnost potvrdit e-mailovou žádost způsobem popsáným v § 37 odst. 4, ale neučinil tak, což koresponduje s výše popsanou snahou o neformálnější způsob podávání žádostí o informace i jejich vyřizováním.
19. NSS sice v rozsudku 9 As 90/2008 z 23. 9. 2009 vysledoval „*poměrně jasnou vazbu procesních účinků elektronického podání na jeho elektronické podepsání, případně jiné doplnění, jež vychází primárně z ustanovení § 11 odst. 1 zákona o elektronickém podpisu,*“ tato vazba však podle přesvědčení městského soudu nemůže popřít jednoznačné znění InfZ. Citovaný rozsudek se ostatně vztahoval k podstatně odlišnému znění § 20 ještě před novelizací provedenou zákonem č. 61/2006 Sb. (posuzoval rozklad podaný 26. 2. 2006). Oproti tomu rozsudek 1 Ans 5/2010 z 16. 12. 2010, na nějž se žalovaný také odvolává, již vycházel z nynějšího znění InfZ a NSS v něm aplikoval § 37 odst. 4 správního řádu také na řízení o odvolání podle § 16 a stížnosti podle § 16a InfZ. Nelze však opomenout, že tento rozsudek se zabýval primárně tím, zda je třeba e-mailové podání zaslat do oficiální elektronické podatelny orgánu veřejné moci (jako to učinil žalobce v nynější věci), nebo zda je možné využít i jinou e-mailovou adresu orgánu veřejné moci, a nikoli tím, zda musí být e-mailové podání zaslané do podatelny následně potvrzeno způsobem popsáným v § 37 odst. 4 správního řádu. Ani tento rozsudek tak neposkytuje jednoznačnou odpověď na nyní řešenou otázku.
20. Soud naznal, že lze-li požádat o informace e-mailem bez zaručeného elektronického podpisu, pak neexistuje rozumný důvod, pro který by nebylo možné shodným způsobem podat stížnost proti předepsání úhrady za vyhledávání požadované informace. NSS v obou citovaných rozsudcích zdůraznil význam zaručeného podpisu coby identifikátoru podatele. V případě stížnosti z 29. 7. 2025 však nemůže být rozumných pochyb o tom, kdo ji podal, jelikož byla odeslána ze stejné e-mailové adresy jako řádně podaná žádost o informace a svým obsahem reagovala na dosavadní průběh řízení. Soud nemá za to, že by v takovém případě zaručený elektronický podpis poskytoval větší jistotu z hlediska identifikace podatele a neporušenosti podání. V této souvislosti je třeba mít na paměti, že procesní instituty InfZ je třeba vykládat v duchu judikatury Ústavního soudu shrnuté v bodu 38 nálezu I. ÚS 3930/14 u 16. 6. 2015: „*Procesní předpisy určené k ochraně práv žadatele o informace je nutno vykládat takovým způsobem, aby byly účinné v praxi. Nelze je vykládat způsobem, který ochranu odepírá, aniž by pro to existovaly pádné důvody.*“
21. Postup žalovaného nepovažuje soud za obstrukci či svévoli, jak tvrdí žalobce, neboť má oporu v některých úvahách vyslovených ve shora citovaných rozsudcích. Přesto se soud ve

shodě s komentářovou literaturou, na kterou žalobce ve zpětvzetí žaloby odkazuje,² přiklonil k tomu, že postup žalovaného s ohledem na znění § 20 InfZ a citovanou judikaturu ÚS nemůže obstát.

22. Žalobce tedy podal proti oznámení o výši úhrady stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ. Povinný subjekt je povinen předložit stížnost spolu se spisovým materiálem nadřízenému správnímu orgánu do sedmi dnů ode dne, kdy mu stížnost došla (§ 16a odst. 5 InfZ). Nadřízený orgán o ní rozhodne do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena (§ 16a odst. 8 InfZ).
23. Žalobce podal stížnost 29. 7. 2025 a poslední den lhůty pro rozhodnutí o ní připadl na 20. 8. 2025. Po tomto datu se mohl úspěšně domáhat ochrany proti nečinnosti správní žalobou. To také učinil. Nečinnost v řízení o jeho žádosti skončila až v průběhu soudního řízení, a to úkonem žalovaného. Za této situace je podle přesvědčení soudu v souladu s textací i účelem § 60 odst. 3 s. ř. s., aby měl žalobce proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení.
24. Žalobce tedy vzal žalobu zpět pro chování žalovaného a náleží mu náhrada nákladů řízení, jež zahrnují také náklady zastoupení advokátem. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni provedení jednotlivých úkonů. Náklady řízení tak tvoří:
 - a) Nevracená část soudního poplatku za žalobu (1 000 Kč).
 - b) Odměna za tři úkony právní služby ve výši 4 620 Kč: převzetí a přípravu zastoupení, sepsí žaloby, sepsí zpětvzetí žaloby [§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a), d) ve znění účinném od 1. 1. 2025].
 - c) Paušální náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč za každý z těchto tří úkonů (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025).
 - d) Částka 3 195 Kč odpovídající DPH v sazbě 21 % z položek b) a c), zaokrouhlená na celé koruny nahoru, jelikož žalobcův zástupce osvědčil, že je plátcem DPH (§ 137 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Žalobcovy náklady zastoupení advokátem tak činí 18 405 Kč a náklady řízení celkem 19 405 Kč, a žalovaný je povinen nahradit je žalobci v přiměřené měsíční lhůtě k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

25. Část soudního poplatku bude žalobci vrácena do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení (§ 10a zákona o soudních poplatcích) na bankovní účet, z něž byl soudní poplatek zaplacen, pakliže žalobce ve lhůtě pěti dnů od doručení tohoto usnesení nesdělí soudu za tímto účelem jiné číslo účtu nebo nepožádá o vrácení soudního poplatku poštovní poukázkou.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno

² Furek, A., a kol.: *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016; body 2 a 3 komentáře k § 16a odst. 2. Nebo Jelínková, J. – Tuháček, M. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2023; část III. komentáře k § 16a.

zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 23. října 2025

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu